

Tuleval nädalal algab Moskvas Kremli Kongresside Palees Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXV kongress.

Tänases «Tallinna Polütehnikus» räägime meie parteiorganisatsioonist, õppeedukusest ühiskonnateadustes, semestrit sissejuhatavast koosolekust, Nõukogude armee aastapäevast, sotsialistliku võistluse võitnud laboratooriumist, toome arve TPI teadusest, kõneleme komsomolijuhist, teeme kokkuvõtteid ühest konkursist... Väliselt tavaline ajalehenumber, kus räägime instituudi argielust. Ent eks ole just igapäevane tubli töö see, mis aitab täita meie ülesandeid alanud viisaastakul. Argipäevad kujunevad tulemused, mille kaudu anname oma osa saavutustesse, millega meie maa võtab vastu Kommunistliku Partei XXV kongressi.

MEIE PARTEIORGANISATSIOON KONGRESSI EEL

Võib eksimatult väita, et 24. veebruaril algav NLKP XXV kongress kujuneb suurimaks sündmuseks nõukogude rahva ja partei elus 70-ndate aastate keskel. Kongressil tehakse põhjalik ja analüüsiv kokkuvõtte meie maa arengust IX viisaastakul ning kavandatakse ja konkretiseeritakse kommunistlikumise mitmeplaanilised ülesanded X viisaastakuks.

IX viisaastak oli meie instituudile kordaminekute, peaaegu kõigi tema tegevuse näitajate paranemise ajajärk.

* Meie kõrgkooli lõpetas ning läks rahvamajandusse tööle üle 5000 spetsialisti.

* Meie õppeasutuse arenguplaanide täitmine lõppenud viisaastakul kulges põhilistel tegevusaladel rahuldavalt.

* Rõõmubast meie töö ühe põhinäitaja — õppeedukuse tõus, mis ületas 90% piiri. Vähenemistendentsi näitab üliõpilaste väljalangevus.

* Tõsis õppetöö teoreetiline ja ideelis-poliitiline tase.

* Tuntav samm astuti edasi õppetöö organiseerimisel ja üliõpilaste iseseisvas töös.

* Oluliselt paranes viisaastakul teadusliku uurimistöö organiseerimine ja selle töö sisuline külg ning teaduse vahetu seos rahvamajanduse aktuaalsete probleemide lahendamisel. Kindlale alusele suudeti sealjuures viia ka üliõpilaste osavõtt teaduslikust uurimistööst, mis muudeti õppeprotsessi lahutamatuks osaks.

Väikesed ei ole meie saavutused üliõpilaste maailmavaate kujundamisel ja internatsionalistlikul kasvatamisel. Plaanipärasemaks muutus viisaastakul üliõpilaste kommunistlik kasvatuse, rakendati kommunistliku kasvatuse ja ühiskondlik-poliitilise praktika täiendatud programme. Nii suurenes üliõpilaste ühiskondlik-poliitiline aktiivsus, osavõtt teaduslikust uurimistööst ja EÜE tegevusest.

On siiski rida probleeme, mida ei suudetud möödunud viisaastakul lahendada. Mitte kõiki instituudi arenguplaanis olnud ülesandeid ei täidetud. Kuigi IX viisaastakul saavutati edu üliõpilaste väljalangevuse vähendamisel, on meie instituudis vastav näitaja siiski veel tunduvalt madalam nii vabariigi kui ka üleliidulisest keskmisest. See viitab puudujääkidele õppe- ja kasvatustöö korraldamisel.

Kuigi õppejõudude teaduslik kvalifikatsioon on meie instituudis küllalt kõrge, ei saavutand me siin siiski ülesseatud tihiseid. Kroonilised on olnud ja kroonilisteks jäänud mitmed ühiselamutega seotud probleemid. Ka üliõpilaste vaba aja sisustamise küsimused olid ja jäävad päevakorda. Kuigi viisaastakul saavutati mõningat edu instituudi materiaalse baasi kindlustamisel, ei suudetud kõike plaanisõltuvalt realiseerida.

Tõsi, mõningaid korrektiivse oli instituut sunnitud viimases valdkonnas tegema riiklike plaanide korrigeerimise tõttu.

NLKP Keskkomitee projektis partei XXV kongressile «NSV Liidu rahvamajanduse arendamise põhisuunad aastaks 1976—1980» on kajastamist leidnud ka arengusuunad ja ülesanded teadusele ning kõrgkoolidele, mis sealjuures täielikult vastavad teaduslik-tehnilise progressi eesmärkidele. Lähtudes juba saavutatust ning toetudes ülalnimetatud dokumendile on instituudi kogu kollektiiv ning tema parteiorganisatsioon hakanud kavandama meie õppeasutuse arenguplaani X viisaastakuks.

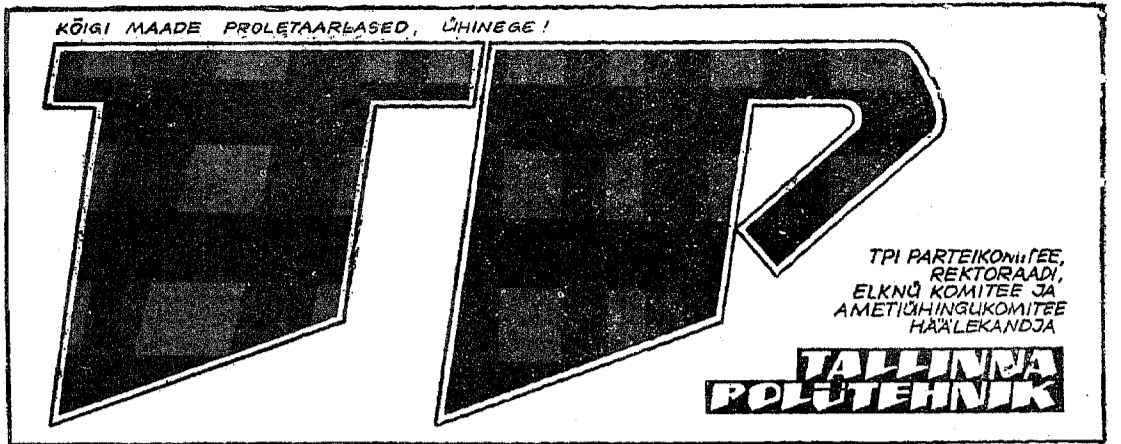
Nii nagu kogu nõukogude rahvale, nii ka meie instituudile peab eelolev viisaastak kujunema efektiivsuse ja kvaliteedi ajajärguks. Meie tegevuse efektiivsus seisneb esmajoones rahvamajandusele maksimaalse arvu kvalifitseeritud spetsialistide andmises. Efektiivsuse peavad siin kindlustama õppeedukus, range õppe- ja töödistsipliin, süstemaatiline kasvatus-töö. Kõik see peab viima väljalangevuse otsustavale vähenemisele.

Instituudi tegevuse kvaliteedi põhinäitaja on meie kõrgkooli lõpetavate spetsialistide ettevõtmistatuse tase. NLKP Keskkomitee projektis on öeldud: «Pidada kõrg-, keskeri- ja kutsekoolide tähtsamaks ülesandeks spetsialistide ja tööliste ettevalmistamise ja ideelis-poliitilise kasvatus taseme edasist tõstmist».

Eeloleval viisaastakul tuleb meie instituudi parteiorganisatsioonil lahendada rida ülesandeid ideelis-poliitilise töö valdkonnas. Edasist täiustamist ootab ühiskonnateaduste õppimine ja õpetamine eesmärgiga tõhustada üliõpilaste maailmavaate kujunemisprotsessi. Mõndagi tuleb ära teha kasvatustöö süsteemi täiustamisel, üliõpilaste kommunistliku kasvatuse ja ühiskondlik-poliitilise praktika programme viimistlemisel ja ellurakendamisel, õppedistsipliini tõhustamisel, instituudi kõigi töötajate ideelis-poliitilise kvalifikatsiooni tõstmisel, teadusliku uurimistöö efektiivsuse suurendamisel ning teistes valdkondades.

Instituudi ligi neljasajaliikmeline parteiorganisatsioon kui ka kogu meie instituudi kollektiiv võib rahuldustundega nentida saavutusi XXIV kongressi otsuste elluviimisel. NLKP Keskkomitee projekti partei XXV kongressile «NSV Liidu rahvamajanduse arendamise põhisuunad aastaks 1976—1980» läbiarutamine ja heakskiitmine meie kollektiivi ja parteiorganisatsiooni poolt kõneleb meie töötajate valmisolekust lahendada NLKP XXV kongressi poolt meie ette seatavad ülesanded veelgi edukamalt.

dots. MATI GRAF
TPI parteikomitee liige

Nr. 5(811)

Reedel, 20. veebruaril 1976

XXVII AASTAKÄIK

KOMSOMOLI RAPORT

Semester algas meie tublimatele üliõpilastele — nimeliste stipendiumide saajaile ja sotsialistliku võistluse võitnud õppeühikute esindajatele pidulikult. Nad said õiguse alla kirjutada TPI komsomoli raportile NLKP XXV kongressile.

ELKNU TPI komitee sekretär Toomas Masing märkis, et IX viisaastaku lõpetas meie üliõpilaspere väärrika tulemusega. Talvisel eksamisesseioonil saavutati kõigi aegade kõrgeim õppeedukus — 91,2%.

TPI rektor prof. Agu Aarna peatus lühidalt IX viisaastaku saavutustel meie instituudis.

Ajavahemik NLKP XXIV kongressist viisaastaku lõpuni tõi instituudile palju rõõmuvastat. Valmisid raamatukogu ja spordihoone, alustati töid Aegviidu spordikompleksi rajamisel. Teaduslikule uurimistööle kulutati miljon rubla, töde juurutamisest saadud majanduslik efekt oli aga 3,9 miljonit rubla. Edukalt esinesid meie üliõpilased teaduslik-tehnilistel konkurssidel. Saavutatud medallite ja diplomite arv ühe üliõpilase kohta TPI-s on suurim kogu Nõukogude Liidus.

X viisaastaku jooksul peab valmima Mustamäe arvutuskeskus ning lahenema õpperuumide kitsikuse probleem. Juurde tuleb teadusliku uurimistöö laboreid, ukseid avab TPI taidlejate klubi. Valmib ka IV ühiskonnalaamade sööklaga.

Meie komsomolipere raporteerib: 26% üliõpilastest õpib ainult headele ja väga headele hinnetele, ÜTÜ töös osaleb juba 87% üliõpilastest, möödunud suvel töötas ehitusmalevas 1055

tipikat, 90,2% üliõpilastest kuulub leninliku komsomoli ridadesse, edukalt on läbi viidud rahvaste sõpruse päevi ja tähistatud üliõpilaspäeva. IX viisaastaku jooksul viidi läbi 1089 sporditüritust, 73% üliõpilastest omab ühiskondlikku ülesannet. TPI parteikomitee liige Mati Graf avaldas veendumust, et X viisaastak tuleb meie komsomoliperele veelgi edukam.

KALJU VAIKJÄRV
JAAN SAARE foto.

* TÖÖHETK LABORATOORIUMIST.

Vasakult: van. ins. H. Lippmaa, osakonnajuhataja P. Christjanson, vanemteadur K. Siimer ja van. ins. Z. Arro. (Lähemalt 3. lk.)

Nagu ikka semestri algul kogunesid õppejõud teispäeval, 17. veebruaril aulasse instituudi nõukogu ja parteikomitee ühisele lahtisele koosolekule töösituste seadma.

* Talvise eksamisesseiooni tulemustest ja instituudi ülesannetest kevadsemestril kõneles õppeprorektori kt. dots. Valdek Mikkel. Üliõpilaste õppeedukus päevases õppevormis oli 91,2%. See on 0,9% kõrgem kui möödunud talvel ja ühtlasi kõrgeim näitaja viimase 17 aasta talvise eksamisesseiooni tulemuste hulgas. On põhjust rahuloluks, ent endiselt teeb muret suur väljalangevus, õppeedukuse protsendi suur kõikumine teaduskonniti, õppeedukuse vähenemine lõpukursusel.

TPI nõukogu ja parteikomitee otsuse märgiti: «Kogu instituudi kollektiivil, juhendades NLKP Keskkomitee projektist NLKP XXV kongressile «NSV Liidu rahvamajanduse arendamise põhisuunad aastaks 1976—1980» rakendada kogu jõud ja võimalused õppetöö kvaliteedi ja efektiivsuse parandamiseks.»

* NLKP Keskkomitee ja NSVL Ministrite Nõukogu määruse 18. 07. 1972 nr. 535 «Abinõudest kõr-

geima hariduse edasiarendamiseks meie maal» tähtsusest instituudis rääkis rektor prof. Agu Aarna. Ta rõhutas õppe- ja kasvatustöö ühtsuse kui nõukogude pedagoogika põhilise tähtsust ja märkis, et kasvatustöös pole meie õppejõud saavutanud kaugeltki maksimaalset. Rohkem tähelepanu meetodikatõele, distsipliinile, väljalangevuse vähendamisele — viimast pole võimalik teha liberaalselt ega läbi sõrmede vaadates!

* 1975. aasta teadusliku töö aruandest esitas teadusala prorektor prof. H. Lepikson.

СЪЕЗДУ ПАРТИИ — НАШИ УСПЕХИ

В ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУКАХ

В преддверии XXV съезда нашей партии каждое крупное трудовое свершение любого коллектива становится как бы своеобразным отчетом-рапортом ему. Таким рапортом съезду явились итоги зимней сессии ТПИ. Уровень успеваемости, при всей условности и относительности ныне действующего критерия определения его, всегда был обобщающим показателем результатов работы учебного заведения. Так, достижение уровня успеваемости 91,2% по итогам недавно прошедшей сессии в ТПИ не может не вызвать чувства законного удовлетворения (по итогам зимней сессии прошлого учебного года процент соответственно был 90,2%). Все деканаты и кафедры внесли свой вклад в это серьезное достижение. Неплохо поработали и кафедры деканата общественных наук, о чем хотелось бы поговорить подробнее.

В технических вузах традиционно предметы, резко снижающие средние показатели успеваемости, выступают общетеоретические дисциплины и узкоспециальные предметы базового значения. Общественные дисциплины в этом плане определяющим образом не влияют на снижение процента успеваемости. Однако возросшие требования к специалисту, как воспитателю рабочих и служащих настоятельно диктуют необходимость акцентировать внимание на более углубленное усвоение истории партии, философии, полит-

экономики, научного коммунизма. Отсюда и естественный рост требований, предъявляемый к студенту в процессе текущих учебных занятий, а также в период сессии. Не лишне напомнить, что среди студентов технического вуза всегда проявляется суждение о простоте и быстрой усвояемости дисциплин общественного цикла. В силу этого всегда находится определенная часть студентов, которая не справляется с учебной программой курсов общественных дисциплин. Так что актуальность проблем повышения успеваемости по указанным предметам не вызывает сомнений.

С какими же итогами кафедры общественных наук закончили зимнюю сессию? Отрядным фактом, который прослеживается по всем дисциплинам, является рост среднего балла успеваемости. Наилучшие показатели успеваемости имеет кафедра истории партии 4,12 балла у дневников, 3,9 — и 3,6 балла соответственно у вечерников и заочников. Определенные сдвиги в лучшую сторону отмечаются в показателях успеваемости по кафедрам философии и политической экономии, где средние баллы успеваемости по дневникам, вечерникам и заочникам соответственно по философии и политической экономии выглядят следующим образом: 3,84, 3,5, 3,6 и 3,89, 3,74, 3,3. Указанные итоги существенно лучше по сравнению с прошлым учебным годом. Так, например, на дневном отделении по философии успеваемость поднялась с 3,67 до 3,84 балла, аналогичные процессы имели место и по политической экономии, где средний балл успеваемости возрос с 3,65 до 3,84. Что касается научного коммунизма, то в силу того, что только с этого учебного года началась массовая сдача государственного экзамена по этому предмету, затруднены сопоставления с прошлыми годами, когда студенты сдавали курсовые экзамены, требования к которым несколько отличались от нынешних. Тем не менее тенденция к повышению успеваемости прослеживается и по научному коммунизму. Об этом свидетельствуют итоги сдачи государственного экзамена 288 студентами 5-ого курса дневного отделения, средний балл которых составил 3,8, что несколько выше по сравнению с прошлыми годами.

Каковы причины позитивных сдвигов, происшедших на фронте преподавания общественных наук? Рассматривая итоги зимней сессии, партийное собрание деканата общественных наук, состоявшееся 9 февраля, отметило в качестве главной причины названных сдвигов повышение уровня методической работы на кафедрах, давшее хорошие результаты. Однако партийное собрание подчеркнуло, что имеющиеся резервы роста повышения успеваемости недостаточно используются. Это относится к работе с вечерниками и заочниками, а также к так называемым слабыми группами дневного отделения, средний балл которых заметно снижает общие показатели успеваемости.

В. ПАРОЛЬ,
и. о. доц. кафедры основ научного коммунизма.

23 февраля наш народ и его воины, трудящиеся братские страны социализма торжественно отметят 58-ю годовщину Советских Вооруженных Сил. День Советской Армии и Военно-Морского Флота в нынешнем году совпадает со знаменательным событием. 24 февраля в Москве начнет работу XXV съезд, который подведет итоги деятельности партии и народа на всех направлениях коммунистического строительства, определит задачи нового пятилетия, программу дальнейшей борьбы за упрочение мира и международной безопасности.

В условиях подготовки к празднованию 58-й годовщины Советской Армии и Военно-Морского Флота и к началу XXV съезда КПСС начинается очередной семестр военного обучения. Этот семестр характерен еще и тем, что 9 февраля в наш коллектив влилась новая многочисленная группа студентов II курса, которая только начнет постигать азы военного дела.

Руководство и партийная организация военной кафедры поздравляет студентов II курса с началом обучения и желает всем студентам новых, еще более высоких достижений в военной подготовке.

В. ПОРХОТУНОВ,
подполковник.

СЛАВА СОВЕТСКИМ ВООРУЖЕННЫМ СИЛАМ!

143 уч. взвод на занятиях по технической подготовке.

НА МЕХАНИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ

Основной задачей партийной организации является такое руководство факультетом, которое обеспечит его оптимальное функционирование как основной кузницы машиностроителей в республике.

Таким вкладом в народное хозяйство страны является выпуск в IX пятилетке 589 инженеров.

Естественно, что эти специалисты сейчас работают в соответствии с их опытом и знаниями, а решающее слово в промышленности принадлежит выпускникам факультета более ранних лет, таким, как министры республики тт. Ф. Юргенс, Я. Тепанди, Л. Вихвельди, а также многим директорам и главным инженерам заводов и фабрик. Однако мы надеемся, что инженеры, выпускники IX пятилетки, явятся достойной смеей.

Для выполнения поставленных задач партийная организация основное внимание уделяла формированию коллектива преподавателей и обслуживающего персонала факультета.

Необходимо отметить, что в этом вопросе в истекшей пятилетке мы достигли определенных успехов:

● 70% преподавателей имеют степени или звания;

● 54% преподавателей — члены КПСС;

● 52% преподавателей учатся или окончили филиал Вечернего института марксизма-ленинизма.

Организация партийных групп на кафедрах существенно способствовала улучшению работы партийной организации, увеличив ее влияние на текущую работу факультета.

Деятельность технического вуза нельзя сегодня себе представить без научной работы, без связи с производством. В этом отношении в IX пятилетке определились и оформились три основных направления научных работ факультета. Перечислим их в порядке их становления:

— трение и износ в машинах и механизмах (кафедра деталей машин). Это направление дало факультету одного доктора (проф. И. Клейс) и большое число кандидатов наук;

— порошковая металлургия. Работы в этом направлении привели к организации отраслевой лаборатории при кафедре технологии металлов с годовым объемом работ 170 тыс. рубл и определили производственные связи кафедры с республиканскими и союзными заводами;

— автоматизация технологической подготовки машиностроительных заводов с использованием ЭВМ. Развитие этих работ дало возможность организовать

при кафедре технологии машиностроения соответствующую отраслевую лабораторию с объемом работ в 80 тыс. руб. в год.

В X пятилетке предлагается дальнейшее развитие научных работ в этих направлениях и укрепление соответствующих связей с производством.

Однако круг вопросов, которые еще необходимо решить, существенно превышает достижения факультета:

● продолжает оставаться низким коэффициент полезного действия факультета; только примерно 50 человек из 100 принятых становятся инженерами;

● имеют место проступки, порочащие звание студента ТПИ;

● материальная база факультета стареет и ее обновление идет чересчур медленно;

● средний возраст личного состава партийной организации увеличивается.

Обсуждению этих вопросов, от которых зависит наш вклад в X пятилетку, было посвящено партийное собрание факультета, которое единогласно одобрило проект ЦК КПСС к XXV съезду партии «Основные направления развития народного хозяйства СССР на 1976—1980 годы».

Н. ЩЕГЛОВ,
парторг механического факультета.

Ярким свидетельством политического и трудового энтузиазма воинов армии и флота является социалистическое соревнование. Оно обретает силу и как действенная форма творческой инициативы наших студентов, мобилизации их сил в деле достойного выполнения взятых социалистических обязательств.

Социалистическое соревнование воспитывает у студентов коммунистическое отношение к учебе, изучению военных дисциплин, коллекти-

В. Буц, прикрепленный преп. И. Ю. Хинт; ММ-77, ММ-78 командир взвода студ. Ю. Волков, прикрепленный преп. В. И. Мадис; МА-71, МА-72, командир взвода студ. Ю. Пруусану; ЕЕ-77, ЕЕ-78, ЕК-78, командир взвода студ. П. Каменик, прикрепленный преп. — начальник цикла Д. И. Городецкий; АВ-57, АО-57, командир взвода студ. И. Азизов, прикрепленный преп. М. В. Фаттахов; Лр-77, КП-71, командир взвода студ. М. Каск прикрепленный преп. М. В. Фаттахов.

О ВЫПОЛНЕНИИ СОЦОБЯЗАТЕЛЬСТВ

визм, взаимопомощь и другие качества.

В преддверии 58-й годовщины Советских Вооруженных Сил и начала работы XXV съезда КПСС наши студенты закончили осенний семестр 1975/1976 учебного года. Как итог выполнения социалистических обязательств следует отметить, что личный состав большинства учебных взводов отнесся к выполнению социалистических обязательств добросовестно. Лучшими учебными группами являются:

ММ-58, ММ-57, командир взвода студент А. Николаев, прикрепленный преп. В. И. Дергачев; ТЕ-51, ТИ-51, ТЕ-57 командир взвода студент К. Овик, прикрепленный преп. В. И. Федотов; КА-61, КО-61, КЮ-61, КА-67, МП-67 командир взвода студ.

Передовиками соцсоревнования являются студенты А. Николаев, ММ-52, В. Говенко, ММ-58, А. Никонов, ММ-58, Н. Реймер, ТМ-87, П. Эсмаа, ТИ-51, Т. Лучковский, ТИ-51, Ю. Пруусану, ММ-72, М. Микков, МА-62, Х. Вяля, КЮ-61, Р. Орас, ЕЕ-92, У. Якобсон, ЕЕ-71, У. Телинен, АА-77, Ю. Мурель АЛ-91, Ю. Гросс, АВ-61, А. Байков, АО-61.

В предстоящем семестре комсомольским группам взводов необходимо мобилизовать комсомольцев на активное участие в социалистическом соревновании, обобщить опыт наших передовиков, с тем, чтобы их результаты стали достоянием всех студентов.

В. ЕВТУШЕНКО,
преподаватель.

* Lepinguliste uurimistööde maht 1971. a. oli 1626,0, 1975. a. 2397,1 tuhat rubla.
* ÜKB tööde maht viisaastaku algul oli 54,5 ja viisaastaku lõpul 128,3 tuhat rubla.
* Lepinguliste uurimistööde maht ühe õppejõu kohta 1971. a. oli 3,13, 1975. a. 4,14 tuhat rubla.
* Sõlmitud lepingute keskmine maksumus 1971. a. oli 16,8, 1975. a. 26,9 tuhat rubla.

* 10 õppejõu kohta kirjutati viisaastaku esimesel aastal 9,5 teaduslikku artiklit, viisaastaku viimasel aastal aga 14,7 artiklit.
* 1971. a. esitati 42 taotlust autoritunnistuste saamiseks, 1975. a. oli see arv 41. Kõige rohkem autoritunnistusi taotleti 1973. a. — 45.
* Uurimistööde juurutamisest saadud majanduslik efekt oli 1971. a. 4488,5, 1975. a. 11675,4 tuhat rubla.

* Teaduslikke kraade või kutseid iga 100 õppejõu kohta oli viisaastaku algul 59, viisaastaku lõpul 65,4.
* Õppejõudude koguarv 1971. a. oli 520, 1975. a. 578.
* Teadusliku kraadiga või kutsega õppejõude oli 1971. a. 307. Mõõdunud aastal oli TPI-s teaduslik kraad või kutse 378-l õppejõul.

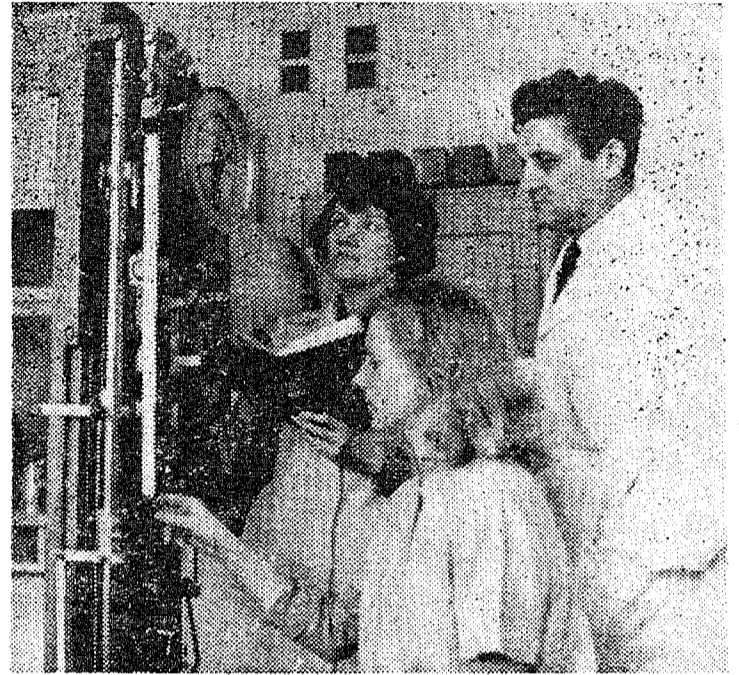
* Teaduslikke artikleid kirjutati 1971. a. 494, 1975. a. 851.
* Lepinguid sõlmiti 1971. a. 92, 1975. a. 56. Kõige rohkem lepinguid sõlmiti 1973. a. — 91.
* Sõlmitud lepingute maht viisaastaku esimesel aastal oli 1550,8, viimasel aastal 1504,7 tuhat rubla. Maksimaalne oli see arv 1974. a., mil sõlmitud lepingute maht oli 1833,6 tuhat rubla.

LIIMIDE SÜNTEESIJATE TÖÖMAILT

Tänase TPI põlevkivikeemia ja sünteesi probleemlaboratooriumi asutamiskuupäev oli 15. märts 1957. Teadusliku töö koondamine kõrgkoolides taolistes probleemlaboratooriumidesse oli sel ajal kogu Nõukogude Liidus algusjärgus. Laboratooriumi asutamisest peale on selle teaduslik juhendaja prof. A. Aarna kulutanud palju energiat, et kujundada välja uurimiskollektiivi teaduslik potentsiaal. Kollektiiv ise eesotsas laboratooriumi juhataja ja tehnikakandidaadi K. Kiisleriga on nende püüdlustega alati kaasa läinud ja asetanud põhirõhu oma tegevuses uurimistematika kontsentreerimisele ning tihedatele sidemetele praktikaga. Kunagisest suhteliselt kirjast uurimisteede loetelust on tänaseks ligi 50-liikmelisele kollektiivile jäänud üks, lühidalt ja selgelt formuleeritud teema — uute polükondensatsiooniliimide loomine. Probleemlaboratooriumis on välja töötatud poolteistkümmend uut liimvaiku, mis kõik kannavad firmamärki «DFK». Nimetatud liimvaikude erijooneks on nende sünteesi puhul rakendatav põhimõte ära kasutada põlevkivi kahealuseliste fenoolide omadust moodustada atsetooniga, kaprolaktaamiga ja

teiste ainetega molekulaarkomplekse. Molekulaarkompleksi tekke kaudu liimvaigu sünteesi suunamine on osutunud teoreetilise kontseptsiooni erakordselt viljakaks praktiliseks kasutamiseks. DFK-tüüpi liimidega on Nõukogude Liidus paigaldatud mitmeid miljoneid ruutmeetreid linoleumi. DFK-liimiga on kinnitatud dolomiitplaadid EKP Keskkomitee hoonele Tallinnas. Suurt huvi ja tähelepanu on endale tõmmanud 14 m avaga maanteesild Vargamäe mail — silla talad on liimitud vaiguga DFK-1AM. Pingsa uurimistöö tulemusena töötati laboratooriumis välja ja juurutati Pärnu kombinatis «Viisnurk» suusakandimaterjal vaigu DFK-12 ja kasepuidu baasil, mis lubab loobuda kallistest ja defitsiitsetest importmaterjalidest. See on vaid osa laboratooriumi omapoolsest panusest rahvamajanduse aktuaalsete probleemide lahendamisse. Viimastel aastatel on suurt tähelepanu pööratud veel näiteks nn. mittekuivavatele liimidele, epoksüvaigu parandatud omadustega kõven-di väljatöötamisele ja mitmetele teistele probleemidele. Praktiliste tulemuste saavutamisele on eelnenud alati põhjalik laboratoorne uurimistöö. Neile töödele hinnangut andes

võib märkida, et tehnikakandidaadi K. Kiisleri eestvedamisel on välja töötatud liimvaikude sünteesi aluste seisukohalt väga oluline, nn. moolsuhete meetod reaktiooni kineetika uurimiseks. Tähtsaid küsimusi on uurimistöös aidanud lahendada ka laboratooriumi võimsaim analüüsiseade — tuumamagnetresonantspektromeeter, mille juures töötab grupp teadureid keemiakandidaadi A. Suurpere juhtimisel. Laboratooriumi töö tulemusi on hinnatud Nõukogude Eesti preemiaga (prof. A. Aarna, tehnikakandidaadid K. Kiisler, I. Auriste, P. Christjanson). Aastate jooksul on publitseeritud üle 320 teadusliku artikli. Väljatöötatud liimvaikude põhimõtetel uudsust tõendavad 24 autoritunnistust ja 31 välisriikide patenti. Samal ajal tuleb aga märkida, et laboratooriumis käsilolevate tööde kiiret ja kvaliteetset teostamist takistab materiaaltehnilise baasi mõningane mahajäämus — seda eriti füüsikalismehaaniliste mõõtmiste osas. Piisavad pole praegu ka laboratooriumi otsesed sidemed õppetööga. Sel alal on lähemal aastal oodata nihet paremusele.

* Mittekuivavate liimide omadusi uurivad (paremalt) van. ins. S. Vösotski, ins. G. Svijazova ja van. ins. H. Sepp.

VAJALIKKE KOGEMUSI

Minnes kohtuma mehaanika-teaduskonna komsomolibüroo sekretäri BORIS BACHMANIGA (MM-88) valdas mind ärevus. Kuid Borissi asjalik suhtumine hajutas selle kiiresti kuhugi kaugele. Nagu ikka, hakkas jutt eriála ja õppimise ümber keerlema. Juba keskkoolis meeldisid mulle autod ja mehaanika. Kuna TPI-sse astumisel vene õppekeele rühma autotranspordi eriala ei olnud, asusin õppima masinaehituse tehnoloogiat. Oma erialaga olen väga rahul. See on ja nähtavasti ka jääb perspektiivseks, sest masinaehitus on rahvamajanduse alus.
* Mida on komsomolitöö Sulle andnud?

* Missugune peab olema üks õige üliõpilane ja kas tipikas annab selle mõõdu välja?

Päris ideaalne õppeprotsess ei ole muidugi reaalne. Iga üliõpilane peaks peale õppetöö tundma huvi ka teiste asjade vastu. Selle mõõdu annavad tipikad küll välja, kuid nad peaksid tõsisemalt tunnetama, et õpivad kõrgkoolis ja õpitud teadmised on vajalikud rahvamajandusele. On vaja tõsisemat ja asjalikumat suhtumist õppimisse.

* Mis on Sinu hobi?

Autod. Peamiselt spordi mõttes.

* Kuidas Sa sporti suhtud?

Austan. Tegelen enda huvides.

* Kui aega üle jääb...?

Mulle meeldib väga käia: kinos ja teatris.

Lõpetuseks tahtis Boris kõigile südamele panna, et komsomolitöösse tuleks suhtuda tõsisemalt, ning lisas:

«Lohakas suhtumine raskendab ka meie tööd. Eksperimendi mõttes on tehtud katsed kursusebüroodega ja selles on näha teed paremuse poole. Kogemuste puudumise tõttu on raskusi nende organiseerimisel. Samuti raskendab tööd mitmes majas liikumine ja oma ruumi puudumine. Probleeme on palju ja tööd jätkub.»

ALLO VAIKJÄEV

ÕPPIDA ÕPETAMA

Pole sugugi kerge astuda auditooriumi ette, kui ise alles äsja oled koolipingist tõusnud. Tead küll, MIDA kõrgkooli õppejõul nõutakse, ent KUIDAS pälvida autoriteeti, KUIDAS maksimaalse efektiivsusega õpetada...? Kogemuste korjamist omal käel püüavad hõlbustada mõõdunud kolmapäeval TPI-s alanud kõrgkoolipedagoogika kursused. Oma sisuka, kursuseid sisse juhatanud loengu eel tites rektor prof. Agu Aarna: «Vajadus kursuste järele oli suur. Tehniliste alade õppeplaanides pole minimaalseltki pedagoogika aluseid, ometi tuleb

ka TPI lõpetanutel sageli tööle asuda õppejõududena.»
Eelseisvat kaht semestrit (nii pikalt on kursuste töö planeeritud) tutvustas kursuste juhataja dots. Ustus Agur. Korraldajate eesmärk oli koostada võimalikult mitmekesine, pedagoogiliselt teadmisi kokkuvõttev ja üldistav programm, sealjuures maksimaalselt aktiivseerides kuulajaid. Nii kasutatakse loengute kõrval õppevormidena ka praktikume, kodutööandeid, seminare, kursusetöid. Poolsada osalejat (põhiliselt TPI noored õppejõud ja aspirandid) töötavad kolmes seminarigrupis. Jooksva õppetöö tulemuste põh-

jal saab iga osaleja lõpphinde, iga edukalt lõpetanu aga tunnistuse, mida arvestatakse ametikohtadele valimisel. Õppetöö toimub kaks korda kuus, programm koosneb neljast põhiosast: kõrgkoolipedagoogika alused ja kõrgkoolipedagoogika; õppetöö tehnilised vahendid, kõrgkooli õppeprotsessi korraldus, kõrgkooli kasvatustöö teooria ja praktika. Iga teema koosneb loengutest ja neid kinnistavatest seminaridest ning iseseisvatest tööddest. Lektoritena esinevad põhiliselt meie instituudi oma õppejõud, aga ka psühholoogid TRÜ-st ja pedagoogikateadlased TPedi-st.

TIIT KAPS

МОЛОДОЙ КОММУНИСТ

В редакции «ТП», как и во всем институте, в этот субботний день было тихо. Внезапно дверь открылась, и вошел молодой человек. Я догадалась, что именно ему мне предстоит задать несколько вопросов.
Мой собеседник — ВИКТОР ГОРБАЧЕВ, студент IV курса электротехнического факультета ТПИ.
— Виктор, однажды тут кто-то пошутил, что ты относишься к числу тех студентов, которых спрашивают по телефону чаще, чем декана факультета. Хорошо учиться и совмещать это с большой общественной работой — задача, конечно, не из легких, и удается далеко не каждому. Сейчас хотелось бы услышать от тебя немного о том периоде твоей жизни, который связан с нашим институтом.
— Первые полтора года учения в ТПИ кончились для меня тем, что я на два года попал в армию. Служил в Приб. ВО. В ноябре 1972 года восстановился в институте, пришлось писать пропущенные контрольные, заново

делать лабораторные работы... Отслужив, с испуга начал хорошо учиться. На I курсе меня буквально загибали в «ТП»: ты — говоришь, — никакой общественной нагрузки не имеешь, вот, мол, тебе и работа. На втором и третьем курсе был членом комсомольского бюро факультета, сейчас я в партийном бюро.
— Совсем недавно закончились бурные для всех нас дни зимней сессии. Что она принесла?
— Я хочу сказать о своей группе, которая пожалуй сейчас одна из лучших на факультете. Уже 3 семестра подряд у нас 100-процентная успеваемость. Все наши ребята получают стипендию, из них 8 человек — повышенную.
— Сейчас, в связи с крупными спортивными событиями в Инсбруке, мне бы хотелось задать такого рода вопрос: к какой категории людей (а мне думается, что все мы делимся на активных болельщиков и спортсменов) ты бы отнес себя?

— Скорее всего, к первым. Честно говоря, меня не прельщает перспектива бежать вокруг стадиона; куда приятнее спокойно ходить по лесу и слушать плечек. Вот противоположность мне — наш спортсмен, Юра Лютер, отличный спортсмен, хорошо учится. Если есть «окно» между лекциями, бежит от остановки Хейна до Рокка-аль-Маре и обратно...
— Еще один вопрос, относящийся к недалекому прошлому: где ты провел лето 1975 года?
— В Якутии. Был комиссаром стройотряда.
— Еще только начался весенний семестр, но все мы знаем, как незаметно летит время и мы становимся вдруг на курс старше. Что бы ты пожелал студентам в предстоящем семестре?
— Что, им, студентам желать? Главное — чтоб сессия сдала. Вот тогда ты и есть студент...
Вела беседу
ОЛЬГА УМАНСКАЯ,
ЕЕ-47.

Õnnitleme ANTON LAURI

21. veebruaril, Nõukogude armee ja sõjalaevastiku päeva künnisel täitub seitsekümmend aastaringi TPI kauaaegsel ja teenekal töötajal, sõjaveteraan erualampolkovnik Anton Lauril.

Anton Laur sündis Pärnus meremehe perekonnas. 1926. a. lõpetas ta keskkooli ja asus tööle, õppides samal ajal Tartu ülikooli õigusteaduskonnas. 1927. a. kutsuti ta armeesse aega teenima. Sõjakooli lõpetamise järel teenis ta ohvitserina Pärnus ja Tallinnas. Pärast 1940. a. riigipööret moodustatud Eesti rahvaväe ridadest astus Anton Laur septembris leitnandina Nõukogude armeesse. 22. territoriaalkorpuse ja 7. Eesti laskurdiviisi ridades võitis ta osa Suurest Isamaasõjast. 1941. a. sai ta rindel raskesti haavata. Lahinguliste teenet eest autustati erualampolkovnik Anton Lauri mitmete ordenite ja medalitega.

TPI-sse tuli Anton Laur 1950. a. Ta on töötanud õpetajana, kateedri õppeala juhatajana, instituudi majandusosakonna juhatajana. Alates 1. sept.

tembrist 1961 on juubilar töö-
tanud raamatukogus.

Juubilaril põhitoos 15 aasta jooksul on olnud seotud välisvahetusega, mis nõuab head keelteoskust, täpsust, algatusvõimet. Seda on juubilaril jätkunud. Ta on andnud märkimisväärse panuse TPI raamatukogu lugejate nõudmistele rahuldamisega väliskirjanduse osas. Tõenduseks sellest mõnigi arvud: 1961/62. a., kui juubilar oma tööd raamatukogus alustas, saadi vahetuse teel 921 ja saadeti välja 627 trükist. 1975. a. saadi välismaalt 2640, saadeti välismaale 3055 trükist.

Anton Laur on alati aktiivselt osa võtnud ühiskondlikust tööst. Üle 15 aasta on ta juhtinud ja suunanud Eesti NSV Punase Risti Seltsi TPI algor-

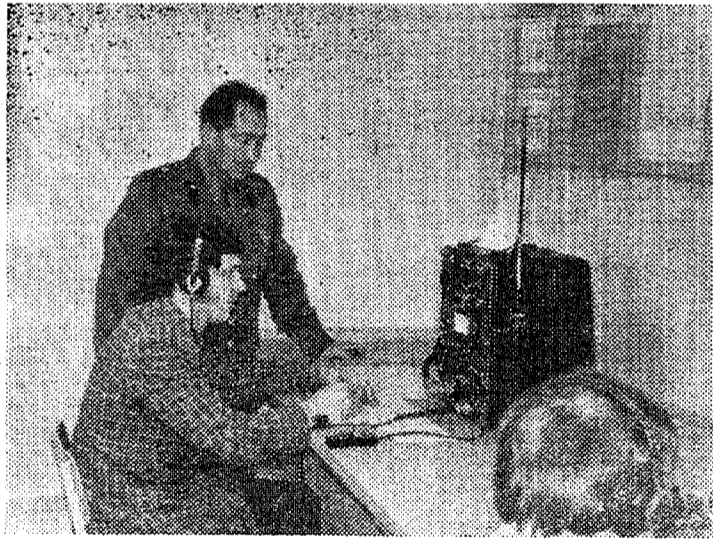
ganisatsiooni tööd. Ta on Eesti NSV Punase Risti Seltsi Keskkomitee liige, ühingu «Teadus» lektor ja Suure Isamaasõja veteranide TPI komitee liige. Ta on paljude Suure Isamaasõja ajalugu käsitlevate kirjutiste autor.

Tööülesannete ja ühiskondlike kohustuste eeskujuliku täitmise eest on juubilaril teenitud raamatukogus töötamise aja jooksul kuueteistkümmel korral ära märgitud. A. Lauri on autustatud medaliga «Vapra töö eest» seoses V. I. Lenini 100. sünniaastapäeva tähistamisega.

Oleme veendunud, et tegutsemisind ja entusiasmi jätkub juubilaril veel kauaks nii põhitööl kui ühiskondlike ülesannete täitmisel, samuti suvekodus Kablis, kus läheb vaja remondi- ja aiatöötegemise oskust.

Õnnitleme südamest ning soovime jaksu ja kordaminekuid edaspidiseks!

Kolleegid raamatukogust.
Suure Isamaasõja
veteranid TPI-s

Üliõpilased õppetööl sõjalise kateedris. Radiogrammi vastuvõtmine.

Tipikas!
Järjekordne «Noortestudio»

Üliõpilaspõlvprogramm on 26. veebruaril. Seekord TPI-st.

Graafika kateedri juures alustas tööd
JOONESTAMISE ja
PLAKATKIRJA KURSUS.

Komplekteeritakse 2 õppegruppi, üks abipersonalile (laborandid jt.), teine üliõpilastele.
GRAAFIKA KATEEDER

* Kuu alguspooltel kogunesid TPI aulasse üliõpilastele seminar-nõupidamisele kõrgkoolide ametiühingorganisatsioonide esimehed. Haridusala, Kõrgkoolide ja Teadustöötajate Ametiühingute Keskkomitee sekretär MARIA KOZLOVA: «Tänavune nõupidamine oli pühendatud NLKP XXV kongressile. Viie päeva jooksul arutasime Tallinnas probleeme, mis on seotud kõrgkoolide ametiühingute panusega õppeasutuste põhiülesandesse käesoleval viisaastakul – spetsialistide ettevalmistuse kvaliteedi parendamisse.»

NTN
* Neljapäeval, 12. veebruaril sai teoks TPI NTN-i ja Tallinna Teadlaste Maja noortekomisjoni järjekordne ühisüritus. Kohuti rektor prof. Agu Aarnaga, kes rääkis noore spetsialisti kujunemisest.

* TPI NTN-i tänavuses tööplaanis on erinevate teaduskondade töö tutvustamine. Veebruaris jõudis tutvustamisjärg ehitusteaduskonnani. Sanitaartechnika laboratooriumi ruumes leidis aset huvitav õhtu.

KONKURSS LÕPPES, TEINE ALGAS

Elu nõuab, et oleksime teadlikud ja diskussioonivõimelised mitte üksnes oma kitsal erialal, vaid ka oma huvialadel ning tänapäeva maailma ühiskondliku elu mitmepalgelistes ja sageli küllalt keerukates küsimustes. Oma sellealaseid teadmisi ja võimeid arendavad paljud TPI üliõpilased ÜTÜ ühiskonnateadustealastes ringides, kus jooksva töö ning konverentside kõrval on oluline koht üliõpilaste tööde kirjallikel konkurssidel. Viimased toimuvad kolmel tasemel – TPI sisesel, vabariiklike ning üleliiduliste konkurssidena.

Möödunud aastane konkurss oli TPI üliõpilastele edukas. Vabariiklikul konkursil töid esikoha ja lisaks 50-rublase preemia järgmised meie üliõpilaste tööd:

A. KANGRO (EE-72) «Suure Isamaasõja lõpp ja taastamisperiood (Maidia vallas)» – NLKP ajaloo alal, teaduslik juhendaja ühiskonnateaduste teaduskonna dekaan dots. H. Tiido.

A. RÄNDMER (TM-71) «Imperialismi kaasajaga valuatusteemal kriis» – poliitilise ökonomia alal, tead. juh. dots. V. Garina.

G. MARTONOV (kaugõpe, majandusteadusk.) «Toodangu kvaliteedi tõstmise majanduslikud meetodid (ENSV Sideministeeriumi ettevõtte näitel)» – poliitilise ökonomia alal, tead. juh. dots. O. Nagelman.

Teise preemia (4 35 rbl.) vabariiklike tunnistatavabariiklikke üliõpilaste tööd:

H. KÜTTMAA (TL-71) «Vaba aeg kui sotsialistliku ühiskonna rahva rikkuse koostisosa (poliit. ökonomia)» teaduslik juhendaja dots. kt. R. Ristlaan.

V. TIISMUS (LI-71) «Sotsialistlik elulaad ja elanikkonna vajadused» (poliit. ökonomia), tead. juh. dots. L. Brutus.

V. BONDARENKO (MP-476) «Uus majanduspoliitika ja selle rahvusvaheline tähtsus» (NLKP ajalugu), tead. juh. dots. kt. V. Pertel.

Esimese ja teise preemia saanud üliõpilaste tööd teaduslikud juhendajad pälvivad tänu ENSV kõrgema ja keskerihariduse ministri käskkirjaga.

Kolmanda preemia (25. – rbl.) said järgmised üliõpilased: P. Kannukene (AA-51, juh. prof. U. Taigro), R. Okas (TP-416, juh. prof. P. Larin), R. Okas – II töö, (TP-416, juh. dots. A. Päss), P. Tammistu (TP-71), juh. van-õp. B. Hiire), L. Sakkeus (TP-41, juh. dots. E. Mattisen), J. Peets (kaugõpe, juh. dots. O. Nagelman), S. Tähe-maa (TP-616, juh. dots. kt. M. Vabar).

Lisaks preemiatele avaldati tunnustust ja autustati diplomiga nelja töö autorit TPI-st: J. Ester (ET-71, juh. dots. H. Tiido), A. Hiie-tamm (TI-71, juh. dots. A. Sunila), R. Sipelgas (TP-61, juh. dots. A. Sunila) ja S. Terep (TP-516, juh. dots. A. Päss).

Seekord puudusid autasu saanute hulgas kahjuks teadusliku kommunismi ja ateismi, rahvusvaheliste suhete ja filosoofiaalased üliõpilaste tööd. Ühiskonnateadustega saaks edukalt siduda ka mitmeid üliõpilaste huvialasid – näiteks sporditeemat, tehnika progressi ühel või teisel alal selle ühiskondlik-majandusliku tähtsuse seisukohalt, mõne ehitusmalevagrupi tegevuse analüüsi jne. Seda võiks arvesse võtta tööd kirjutamisel käesoleval aastal alanud konkursile. TPI sisesel konkursil, mis toimub märtsis, on välja pandud 12 esimest preemiat (4 20–30 rbl.), 18 teist preemiat (4 15–20 rbl.) ja 27 kolmandat preemiat (4 10–15 rbl.). Vabariiklik konkurss toimub aprillis. Üleliidulisele konkursile tuleb tööd esitada mai alguses. Kuna möödunud aastal üleliidulist konkurssi ei olnud, siis tohib nüüd sellele esitada ka 1974/1975. a. valminud töid.

Olgu massiline osavõtt konkursist meie üliõpilaskonna panuseks NLKP XXV kongressi auks.

MART VABAR,
TPI ühiskonnateaduste
teaduskonna ÜTÜ juhendaja

ESIMENE TANTSUVÕISTLUS

Et meil TPI-s on küllalt palju tantsuhuvilisi, loodi TPI õppejõudude ja teenistujate tantsuklubi «Seeniior». Möödunud aastal alustas klubi Jüri ja Elvira Papsteli juhendamisel neljandat hooaega.

Tänavu toimus tantsuklubi esimene avalik hindamine Klubi sisevõistlustel näitasid oma oskust kaheksa tantsupaari. Kohunikena tegutsesid Piia Orb ja Laur Ploom. Võistlused toimusid D-klassi programmi alusel ja kujunesid küllalt pingelisteks, teise ja kolmanda koha väljasegitamiseks tuli läbi viia järelvõistlus.

«Seeniiori» eesmärk pole võistlustantsijate ettevalmistamine. Klubi liikmed kogunevad kolmapäeviti tantsima, vabanemaks argielu askelduste pingest ja ra-

putamaks maha kodust mugavust. Harjutustundide vaev ja ajakulu tasub end hiljem stiilse tantsuoskusega. Kord kuus korraldatakse klubiõhtu kohvilauas, kus tantsimine vaheldub vestlusega, kuulatakse muljeid reisi-dest, vaadatakse diapositiive, tutvutakse moodsate tantsudega. Lähemal ajal on klubil kavas kohtumisõhtu TRÜ tantsuklubiga «Kiire-kiire-aeglane».

Teadmiseks neile, kel on soov «Seeniioris» kaasa liüa. Harjutustunnid toimuvad kolmapäeviti Tammsaare tee 135, juhendavad Jüri ja Elvira Papstel. Lähemat informatsiooni saab toiduainete tehnoloogia kateedrist V. Krosingult (tel. 532-117) ja elektriajanduse kateedrist V. Hansbergilt (tel. 480-67).

VELLO HANSBERG

KONKURSS! KONKURSS!

sport

Spordi levikuga ja sportlike saavutuste paranemisega on seotud pealtvaatajate-kaasaelajate-ergutajate hulga suurendamine.

Võistluste jälgimine annab pealtvaatajale positiivseid emotsioone, kuid võib ka tunduvalt parandada võistlustagajärge või muuta võistlustulemust.

Et tõsta veelgi spordivaimu ja kujundada meie võistlejate ning võistkondade ergutamisel kindlad ja head traditsioonid, kuulutab TPI Spordiklubi välja konkursi sportliku ergutushüüde ja aplausirütmide saamiseks. Ergutushüüde peab olema kõlav, seotud TPI-ga ja kooskõlas aplausirütmiga.

TPI Spordiklubil on tihti vajadus ühislaulu järele (võistluste eel ja

järele, võistluste reisiridel, matkadel, autustamistseremooniatel).

Selleks kuulutame välja TPI Spordiklubi laulusõnade ja viisi konkursi.

Sõnad peavad olema rütmikad ja seotud TPI kui tehnikakõrgkooli sporditraditsioonidega, viis lihtne, meeldejääv ja kergesti lauldav. Võib ka esitada ainult laulu teksti.

Mõlema konkursi tööd esitada märgusõna all, lisada esitaja andmed kirjises ümbrikus.

Ettepanekud saata või tuua TPI Spordiklubisse Akadeemia tee 7, tuba 115 kuni 15. maini 1976. a.

Paremate ettepanekute autoreid premeeritakse.

TPI SPORDIKLUBI

Vastutav toimetaja
O. PÕBER

«Таллинский политехнический», организатора, ректора, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn
Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-00167

Tell. nr. 364

Toimetuse aadress: Taffinn, Ehitajate tee 5, TPI, 5. korpus tuba 410. Tel. 532-723.